Cynllun Cydraddoldeb Strategol Blaenau Gwent

Cynllun Gweithredu 2024/28

Cyngor Bwrdeistref Sirol Blaenau Gwent County Borough Council

Cynllun Cydraddoldeb Strategol Blaenau Gwent

Cynllun Gweithredu 2024/28

Fersiwn 2024/25

Cyflwyniad

Bydd yr Amcanion Strategol yn llunio rhan o'n proses adrodd gorfforaethol, a gaiff eu monitro'n chwarterol, a byddant yn ein cefnogi i wneud cydraddoldeb yn fater i bawb.

Fel rhan o ddatblygiad y cynllun, sefydlwyd Grŵp Cyfeirio Rhanddeiliaid gennym. Bydd y grŵp hwn yn cael ei ddatblygu ymhellach drwy sefydlu Grŵp Goruchwylio i fonitro cynnydd ac atebolrwydd y camau gweithredu sy'n gysylltiedig â phob Amcan Strategol. Bydd y grŵp yn cyfarfod bob chwarter ac yn adolygu ac yn monitro'r cynnydd ar gyfer pob cam gweithredu.

Mae dyletswydd arnom i gynhyrchu Adroddiad Blynyddol ar gyfer y Cynllun Cydraddoldeb Strategol, i ddangos ein cynnydd tuag at ein hamcanion cydraddoldeb, ac fel rhan o hyn byddwn yn adolygu'r Cynllun Gweithredu yn seiliedig ar yr Adroddiad Blynyddol i sicrhau bod camau gweithredu'n parhau i fod yn briodol.

Mae’r camau gweithredu yn y Cynllun Gweithredu wedi’u rhannu’n dair lefel flaenoriaeth wahanol:

Blaenoriaeth 1 – Bydd y camau gweithredu hyn yn dechrau ym mlwyddyn 1 y cynllun (2024/25).

Blaenoriaeth 2 – Bydd y camau gweithredu hyn yn dechrau o fewn dwy flynedd gyntaf y cynllun (2024/25 a 2025/26).

Blaenoriaeth 3 – Camau gweithredu i'w cyflawni yn ystod cyfnod y cynllun 2024/28.

***Amcan 1:** Byddwn yn sefydliad teg a chyfartal*

**Croestoriadedd – nodweddion gwarchodedig trawsbynciol*

Cyf.	**Cam gweithredu**	**Cyfranogiad Allweddol**	**Blaenoriaeth/ Amserlenni**	**Croestoriadedd* / Nodwedd Warchodedig Benodol**
1.1	Hyfforddiant cydraddoldeb parhaus ar gyfer arweinyddiaeth broffesiynol a gwleidyddol.	Polisi a Phartneriaethau, Tîm Arwain Corfforaethol, Tîm Arwain Corfforaethol Ehangach, Cabinet, Aelodau Etholedig	Blaenoriaeth 1	Croestoriadedd; Ffocws ar hil 24/25
1.2	Datblygu Polisi Cydraddoldeb ar gyfer y sefydliad	Polisi a Phartneriaethau	Blaenoriaeth 1	Croestoriadedd
1.3	Ymateb i ganllawiau cenedlaethol, ymchwil ac adroddiadau ar faterion cydraddoldeb, gan gynnwys cyngor ac arweiniad	Polisi a Phartneriaethau a'r Tîm Arwain Corfforaethol	Blaenoriaeth 1	Hil; Croestoriadedd;
1.4	Cynnal Sesiwn Briffio Aelodau Etholedig ar bynciau cydraddoldeb perthnasol	Polisi a Phartneriaethau a Gwasanaethau Democrataidd	Blaenoriaeth 1	Croestoriadedd; Ffocws ar hil 24/25
1.5	Gweithredu dull monitro trosfwaol i olrhain cynnydd yn erbyn y Cynllun Cydraddoldeb Strategol	Hyrwyddwr Aelodau, Polisi a Phartneriaethau, Pob Cyfarwyddiaeth (cynrychiolaeth)	Blaenoriaeth 1	Croestoriadedd
1.6	Cryfhau rhaglen waith yr Hyrwyddwr Cydraddoldeb Aelodau Etholedig	Polisi a Phartneriaethau, Gwasanaethau Democrataidd a Hyrwyddwr Aelodau	Blaenoriaeth 2	Croestoriadedd;
1.7	Hyrwyddo'r cynnydd a nodwyd o'r Adroddiad Blynyddol	Polisi a Phartneriaethau a'r Tîm Cyfathrebu	Blaenoriaeth 2	Croestoriadedd
1.8	Ymgorffori, monitro a gwerthuso defnydd sefydliadol yr Asesiad Effaith Integredig	Pob Cyfarwyddiaeth a Pholisi a Phartneriaethau	Blaenoriaeth 2	Croestoriadedd
1.9	Sicrhau polisïau a phrosesau cwynion cadarn ar gyfer aflonyddu hiliol.	Polisi a Phartneriaethau, Tîm Cydlyniant, Gwasanaethau Cyfreithiol, Gwasanaethau Cymdeithasol, Cyfarwyddiaeth	Blaenoriaeth 1	Hil a Chrefydd
1.10	Datblygu sianeli i greu ac arddangos profiadau byw pobl â nodweddion gwarchodedig	Polisi a Phartneriaethau a'r Tîm Cyfathrebu	Blaenoriaeth 2	Croestoriadedd; Hil a LGBTQ+

Amcan Cydraddoldeb 2: *Byddwn yn weithle sy'n hyrwyddo amrywiaeth a chynhwysiant*

**Croestoriadedd – nodweddion gwarchodedig trawsbynciol*

Cyf.	Cam gweithredu	Cyfranogiad Allweddol	Blaenoriaeth/ Amserlenni	Croestoriadedd* / Nodwedd Warchodedig Benodol
2.1	Defnyddio data Datblygu Sefydliadol i fonitro amrywiaeth ymhlith staff.	Pob Cyfarwyddiaeth, Datblygu Sefydliadol a Pholisi a Phartneriaethau	Blaenoriaeth 2	Croestoriadedd
2.2	Datblygu cynllun cyfathrebu trosfwaol sy’n codi ymwybyddiaeth o’r Amcanion Cydraddoldeb a dealltwriaeth o Weithredu Cadarnhaol fel y’i diffinnir gan Ddeddf Cydraddoldeb 2010.	Polisi a Phartneriaethau a'r Tîm Cyfathrebu	Blaenoriaeth 1	Croestoriadedd
2.3	Cynnal ymchwil i ystyried opsiynau i fodloni gofynion cyfreithiol i gyhoeddi data cyflog rhwng y rhywiau, ac i adrodd ar fylchau cyflog anabledd ac ethnigrwydd.	Datblygu Sefydliadol a Pholisi a Phartneriaethau	Blaenoriaeth 3	Rhyw, Anabledd a Hil.
2.4	Parhau i adolygu polisïau a gweithdrefnau sefydliadol i sicrhau bod cyfle cyfartal yn cael ei gynnwys yn effeithiol.	Datblygu Sefydliadol	Blaenoriaeth 3	Croestoriadedd
2.5	Datblygu, gweithredu a monitro darpariaeth hyfforddiant sefydliadol ar gyfer cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant	Datblygu Sefydliadol, Cefnogaeth Busnes a Pholisi a Phartneriaethau	Blaenoriaeth 1	Croestoriadedd, Hil, LGBTQ+, Anabledd, Rhyw ac Oedran
2.6	Hyrwyddo hunan-adnabod cynyddol gan ein staff yn rheolaidd ar bob nodwedd warchodedig	Datblygu Sefydliadol a Pholisi a Phartneriaethau	Blaenoriaeth 2	Rhyw, Cyfeiriadedd Rhywiol, Hil, Anabledd

Amcan Cydraddoldeb 3: *Byddwn yn creu diwylliant dysgu teg a chynhwysol i bob plentyn a pherson ifanc gyda ffocws ar gydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant.*

**Croestoriadedd – nodweddion gwarchodedig trawsbynciol*

Cyf.	Cam gweithredu	Cyfranogiad Allweddol	Blaenoriaeth/ Amserlenni	Croestoriadedd* / Nodwedd Warchodedig Benodol
3.1	Adolygu trefniadau monitro data cydraddoldeb a pherfformiad o fewn ysgolion.	Ysgolion, Cyfarwyddiaeth Addysg, Perfformiad, Polisi a Phartneriaethau	Blaenoriaeth 2	Croestoriadedd
3.2	Cyflwyno'n effeithiol y gwaith o fynd i'r afael â hiliaeth mewn ysgolion a ddatblygwyd fel rhan o'r dull rhanbarthol.	Ysgolion, Cyfarwyddiaeth Addysg, Polisi a Phartneriaethau	Blaenoriaeth 1	Hil
3.3	Asesu ymyriadau sydd ar gael i ysgolion i ddiwallu anghenion llesiant dysgwyr sy'n ystyried y nodweddion gwarchodedig.	Ysgolion, Cyfarwyddiaeth Addysg	Blaenoriaeth 2	Croestoriadedd
3.4	Cynyddu cynrychiolaeth cymunedau Du, Asiaidd a Lleiafrifoedd Ethnig ar y Fforwm Ieuenctid.	Ysgolion, Cyfarwyddiaeth Addysg, Polisi a Phartneriaethau	Blaenoriaeth 2	Hil
3.5	Cefnogi ysgolion i ymgorffori a chyflwyno cynlluniau cydraddoldeb yn llwyddiannus.	Ysgolion, Cyfarwyddiaeth Addysg, Polisi a Phartneriaethau	Blaenoriaeth 2	Croestoriadedd
3.6	Llywodraethwyr Ysgol i benodi arweinwyr gwrth-hiliaeth.	Ysgolion, Cyfarwyddiaeth Addysg, Polisi a Phartneriaethau	Blaenoriaeth 3	Hil
3.7	Mabwysiadu a gweithredu canllawiau traws cenedlaethol Llywodraeth Cymru.	Cyfarwyddiaeth Addysg, Polisi a Phartneriaethau	Blaenoriaeth 2	Ailbennu Rhywedd
3.8	Cefnogi Grwpiau Cefnogi LGBTQ+ yn yr ysgolion uwchradd i sicrhau bod lleisiau pobl ifanc yn cael eu clywed	Ysgolion, Cyfarwyddiaeth Addysg, Polisi a Phartneriaethau	Blaenoriaeth 1	Cyfeiriadedd Rhywiol

Amcan Cydraddoldeb 4: *Byddwn yn hyrwyddo ac yn cefnogi cymunedau cynhwysol, diogel a chydlynol*

**Croestoriadedd – nodweddion gwarchodedig trawsbynciol*

Cyf.	Cam gweithredu	Cyfranogiad Allweddol	Blaenoriaeth/ Amserlenni	Croestoriadedd* / Nodwedd Warchodedig Benodol
4.1	Datblygu calendr ymgysylltu i barhau i gael adborth gan y gymuned, yn enwedig y rhai â nodweddion gwarchodedig	Polisi a Phartneriaethau, Tîm Cyfathrebu a Phob Cyfarwyddiaeth	Blaenoriaeth 1	Croestoriadedd
4.2	Monitro gweithgaredd sy'n bygwth diogelwch cymunedau i gefnogi mesurau ataliol.	Diogelwch Cymunedol, Tîm Cydlyniant	Blaenoriaeth 1	Croestoriadedd
4.3	Cymryd camau priodol ar henebion ac enwau strydoedd sy'n gysylltiedig â chaethwasiaeth a gwladychiaeth.	Polisi a Phartneriaethau, Cyfarwyddiaeth yr Amgylchedd	Blaenoriaeth 2	Hil
4.4	Nodi hyrwyddwyr cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant ar draws meysydd gwasanaeth.	Pob Cyfarwyddiaeth	Blaenoriaeth 3	Croestoriadedd
4.5	Gweithio mewn partneriaeth ag ystod eang o sefydliadau yn y sector cyhoeddus, y trydydd sector a'r sector preifat, i ddarparu pecyn cymorth cyfannol i'r rhai y mae angen adsefydlu arnynt.	Diogelwch Cymunedol, Tîm Cydlyniant, Polisi a Phartneriaethau Phob Cyfarwyddiaeth berthnasol	Blaenoriaeth 3	Croestoriadedd
4.6	Datblygu astudiaethau achos dysgu o brofiadau cydlyniant pobl sy'n ceisio noddfa ym Mlaenau Gwent	Polisi a Phartneriaethau, Tîm Cydlyniant, Tîm Cyfathrebu	Blaenoriaeth 1	Croestoriadedd

Amcan Cydraddoldeb 5: *Byddwn yn sicrhau ymgysylltiad a chyfranogiad effeithiol ar gyfer pobl â nodweddion gwarchodedig.*

**Croestoriadedd – nodweddion gwarchodedig trawsbynciol*

Cyf.	Cam gweithredu	Cyfranogiad Allweddol	Blaenoriaeth/ Amserlenni	Croestoriadedd* / Nodwedd Warchodedig Benodol
5.1	Gweithredu'r camau Cydraddoldeb sy'n gysylltiedig â'r Strategaeth Ymgysylltu a Chyfranogiad	Polisi a Phartneriaethau	Blaenoriaeth 2	Croestoriadedd
5.2	Cynnal gweithgareddau ymgysylltu a chyfranogi sy'n cipio 'profiadau byw' pobl sy'n byw gyda, ac yn cael eu heffeithio gan, nodweddion gwarchodedig.	Polisi a Phartneriaethau a Phob Cyfarwyddiaeth	Blaenoriaeth 1	Croestoriadedd
5.3	Gwella cynrychiolaeth a chyfranogiad yng ngweithgareddau'r cyngor a gwneud penderfyniadau gan bobl ifanc, pobl anabl, pobl LGBTQ+ a phobl o grwpiau lleiafrifoedd ethnig.	Polisi a Phartneriaethau a Gwasanaethau Democrataidd	Blaenoriaeth 3	Oedran, Anabledd, LGBTQ+, Hil
5.4	Parhau i hyrwyddo'r Fforwm Ieuenctid i annog cyfranogiad ehangach plant a phobl ifanc.	Polisi a Phartneriaethau a'r Gyfarwyddiaeth Addysg	Blaenoriaeth 2	Oedran
5.5	Ystyried sut rydym yn cefnogi digwyddiadau LGBTQ+ a pharhau i fod yn bartner allweddol i Gynghorau Balchder.	Polisi a Phartneriaethau, Tîm Cydlyniant, Tîm Cyfathrebu	Blaenoriaeth 2	Cyfeiriadedd Rhywiol
5.6	Annog a chefnogi cyfranogiad Plant sy'n Derbyn Gofal a Phlant sy'n Gadael Gofal ledled gwasanaethau'r Cyngor ymhellach	Gwasanaethau Cymdeithasol a Pholisi a Phartneriaethau	Blaenoriaeth 2	Croestoriadedd

Amcan Cydraddoldeb 6: *Byddwn yn ymdrechu i leihau anghydraddoldeb a achosir gan dlodi.*

**Croestoriadedd – nodweddion gwarchodedig trawsbynciol*

Cyf.	Cam gweithredu	Cyfranogiad Allweddol	Blaenoriaeth/ Amserlenni	Croestoriadedd* / Nodwedd Warchodedig Benodol
6.1	Cyflawni'r Grŵp Costau Byw, gan ystyried anghydraddoldeb yn sgil tlodi	Pob Cyfarwyddiaeth	Blaenoriaeth 1	Croestoriadedd, Economeg-Gymdeithasol
6.2	Darparu rhaglenni gwrthdlodi a ariennir gan Lywodraeth Cymru drwy'r Grant Plant a Chymunedau	Grŵp Costau Byw	Blaenoriaeth 2	Croestoriadedd, Economeg-Gymdeithasol
6.3	Gweithio mewn partneriaeth â lleoliadau cymunedol i wella a chefnogi'r ddarpariaeth banc bwyd.	Grŵp Costau Byw, Polisi a Phartneriaethau, Partneriaeth Llesiant Lleol	Blaenoriaeth 2	Croestoriadedd, Economeg-Gymdeithasol
6.4	Dadansoddi agwedd economaidd-gymdeithasol yr Asesiad Effaith Integredig	Polisi a Phartneriaethau	Blaenoriaeth 2	Croestoriadedd, Economeg-Gymdeithasol
6.5	Ceisio defnyddio'r wybodaeth a nodwyd drwy'r Hybiau Cymunedol a gwasanaethau Cyngor ar Bopeth i ddylanwadu ar y ffrwd waith Costau Byw.	Grŵp Costau Byw, Polisi a Phartneriaethau, Tîm Profiad Cwsmeriaid	Blaenoriaeth 2	Croestoriadedd, Economeg-Gymdeithasol
6.6	Cynnal ymchwil a dadansoddi i ddeall economeg-gymdeithasol Blaenau Gwent gan ganolbwyntio ar anghydraddoldeb o nodweddion gwarchodedig.	Polisi a Phartneriaethau	Blaenoriaeth 3	Croestoriadedd, Economeg-Gymdeithasol
6.7	Parhau i flaenoriaethu cymorth i'r rhai sy'n gadael Gofal y mae eu bywydau wedi cael eu heffeithio'n andwyol oherwydd yr argyfwng costau byw	Cyfarwyddiaeth Gwasanaethau Cymdeithasol, Grŵp Costau Byw	Blaenoriaeth 1	Croestoriadedd, Economeg-Gymdeithasol
6.8	Ystyried canfyddiadau Adroddiad Plant yng Nghymru ar Dlodi Plant.	Grŵp Costau Byw	Blaenoriaeth 2	Oedran, Economeg-Gymdeithasol